

EFOP -1.3.5-16-2016-00573

Együttműködés, gondoskodás, sokszínűség, jókedv

A tanulókörök módszerének bemutatása

Carina Kindström
Studieförbundet

Vuxenskolan P.O. Box 1109, SE-111 81 Stockholm, Svédország nyomán

További információforrásként használhatók Henry Blids „Népi önképzés – tanulókörök” (Education by the people – study circles, ISBN 91 799 040 4) című könyvei, melyeket a Svéd Munkásképzési Egyesület (ABF, Arbetarnas Bildningsförbund) adott ki 1990-ben, valamint a „Tanulj és légy tevékeny a tanulókörökkel!” (Learn and act with study circles, ISBN 1-631-0377-X) amit 2000-ben a BOD International AB adott ki.

Fordította: Bozsó Péter

Külföldi bemutatásuk során gyakran lelkesedéssel és kíváncsisággal fogadják a svéd nem hivatalos felnőttképzést a „folkbildning”-et és a tanulókörök módszerét. E módszert mi Svédországban számos és különféle civil szervezetben alkalmaztuk már több mint 150 éve. Még mindig ez az egyik legfontosabb demokratikus intézményünk.

E füzetben megpróbáltuk egyszerű módon elmagyarázni a tanulókörök módszerét, néhány gyakorlati és alkalmazható példán is bemutatva a tanulókörök munkájának mikéntjét.

Reméljük, hogy e füzet olvasói meglátják a lehetőséget a tanulókörök módszerében, legalább annyira, hogy azt saját szervezetük keretei közt ki is próbálják.

A tanulás alapjában véve aktív folyamat, amit csak javít ha olyan tanulási folyamatot alkalmazunk, amelyben a közös erőfeszítés a tanulási helyzetbe belépők egyéni erőforrásainak egyesítésére irányul. Ezért a tanulókörök számára teljesen természetes, hogy a tanulást a tagok közös probléma megoldási képességének fejlesztésére alapozzák.

A tanulókörök módszere

A tanulókör célja

A tanulókör:

- Szabad és önkéntes tanulás az emberiség, a társadalom, a munka világa, a természet és a kultúra adottságainak és lehetőségeinek terén – szűkebb környezetünkben.

- Megmutatja a valamit közösen alkotás erejét, hatalmát és örömét.
- Másokkal együttműködve képessé tesz új ismeretek befogadására és az adott körülmények alapos megvizsgálására, hogy a résztvevők saját társadalmat építhessenek.

A döntő tényezők

- A résztvevők tapasztalata és szakismerete
- A tanulási terv vagy speciálisan elkészített tananyag
- Széles ismeretekkel rendelkező képzett vezető, aki főleg a tanulókör működéséért felelős.

Alapelvek

- Egyenlőség és demokrácia
- Tapasztalat és együttműködés
- A tanulókör szabadsága és joga céljainak meghatározásához
- Folytonosság, tervezés és aktív részvétel
- Tananyag
- Változás és cselekvés

A csoport összetétele

- 7-12 résztvevő
- de legalább 5 fő
- közös értékekkel, de eltérő tapasztalatokkal rendelkező résztvevők
- férfiak és nők vegyesen
- vonjunk be fiatalokat is

A tanulókör

Tanulókör szervezése

- tanulószervező
- a tanulókör módszerének bemutatása
- finanszírozás

A tanulókör vezetője

Általános vezetői képességek

A vezetés három pilléren nyugszik:

- képesség a cél kijelölésére

- képesség másokat képessé tenni a cél eléréséhez
- a feladatok másokkal közös megszervezése

Ezt a tanulókör vezetője a következőkkel éri el:

- a résztvevők saját fejlődését állítja középpontba
- a résztvevők közötti párbeszéd kialakulását hangsúlyozza
- fejleszti a csoportszellemet
- erősíti a résztvevők önbizalmát
- a tudásszerzést gyakorlatiasan közelíti meg
- világosan bemutatja a választási lehetőségeket
- bátorítja a tagok együttműködését

A tanulókör vezetőjének kiválasztása

Kiválaszthatják a résztvevők, a tanulászervező vagy a befogadó szervezet

- közismerten megbízhatónak és őszintének kell lennie
- figyelmes hallgató kell legyen
- széles ismeretekkel és képességgel kell bírjon a tanulókörök mód-szerében

A résztvevők

- felelősek hozzájárulásukért és az aktív munkáért a csoportban
- segítik egymást és együttműködnek
- osztoznak a tanulás eredményességéért viselt felelősségben

A tanulás tervezése

- a találkozót meg kell tervezni és megegyezésre kell jutni a tanulás céljairól
- a tervet munkalépésekre kell bontani
- egyezségekre kell jutnunk a tanulókör tagjainak munkájáról és eredményeik megosztásáról
- meg kell találni és be kell szerezni az információ és egyéb forrásokat
- a helyszín a résztvevőkhöz a lehető legközelebb kell legyen
- el kell dönteni, hogy mikor és milyen gyakran találkozunk
- meg kell határozni, hogy ki és miért felelős
- szükségünk van-e külső segítőre?
- ellenőrzőpontok – értékelés

Tananyag

Tanácsok tananyagíráshoz:

- világosan fogalmazzunk és igazítsuk a speciális célcsoporthoz a tananyagot
- adjunk általános információt a tartalomról az anyag elején
- igyekezzünk elkülöníteni az alaptananyag ismereteit az ajánlott magyarázó/kiegészítő ismeretektől
- ajánljunk megbeszélendő kérdéseket
- bátorítsuk a véleménynyilvánítást a tanulókörben

Saját készítésű tananyag

- gyűjtsük össze a különböző anyagokat
- rendezzük őket, úgy hogy az anyagok végül a tervezett találkozók szerint kerüljön bontásra
- készítsünk kérdéseket az anyag minden szakasza után

Ellenőrzőpontok és értékelés

Az értékelés legyen állandó folyamat!

- Tanulási terve szerint működik-e a tanulókör?
- A kitűzött célt követi-e még?
Ha e két kérdés közül az egyikre is tagadó a válasz, akkor a körnek meg kell próbálnia rájönnie arra, hogy mi siklott ki.
- Megváltoztathatók-e az adott körülmények?
- Szükséges-e a tanulási terv megváltoztatása?
- Túl derülátók vagy túl borúlátók voltunk-e?

Ahelyett, hogy kérdőívet használnánk a haladás „mérésére”, egyszerűen csak kérdezzünk:

- Mennyire voltunk sikeresek?
- Hol ütköztünk akadályba?
- Mi lehetett ezek oka?
- Mi lehet tapasztalatainkból értékes más tanulókörök számára?

Studieforbundet Vuxenskolan <http://www.sv.se/>

Budapest-környéki Népfőiskolai Szövetség www.bknsz.hu
Falufejlesztési Társaság www.falufejlesztesitarsasag.hu